

Vi måtte bringe Danmarks usikre fremtid i Europa til ophør. Fordi Danmark ikke kan stå alene. Det gjorde vi. Med det nationale kompromis. Og med folkeafstemningen den 18. maj.

Vi måtte bringe Danmark ud af usikkerheden og handlingslammelsen i dansk indenrigspolitik. Det tog vi fat på, da vi satte os i spidsen for den nye regering den 25. januar.

Alt det kunne vi gøre, fordi vi på kongressen i Aalborg stod sammen om en klar politisk linie.

Hvis vi ikke havde vist sammenhold i EF-politikken, havde vi aldrig nået "det nationale kompromis". Og så havde vi ikke fået et ja den 18. maj.

Hvis kongressen sidste år ikke havde givet sin klare tilslutning til den politik for en ny regering, der blev lagt frem, så var der ikke kommet en ny regering,

Der skal være plads til alle og brug for alle i Danmark, sådan står der i den nye regerings arbejdsprogram,

Det kan lyde flot. Det kan lyde svært. Men det er jo det vi vil i Socialdemokratiet. Det er det vi står for - og holder fast ved

Derfor gik vi i arbejde fra starten. Hårdt arbejde - hvad har man ellers ordentlige politikere til? Tiden var knap - efter 10 års opposition og 1 1/2 år til næste valg.

Og vi har nået de resultater og reformer, som vi har lovet. Mange, hurtigt og konsekvent på de første 7 måneder. Den nye indsats og reformerne har ikke nået at virke endnu - men de er der,

Vi véd godt, at forventningerne er store.

Vi véd godt, at usikkerhed og angst for fremtiden hos mange danskere kan skabe frustration og utilfredshed. Fordi ting tager tid. Fordi den ny finanslov, skattereformen, økonomiaftalen med kommunerne først virker fra 1994!

Derfor kan jeg lige så godt tage konklusionen på min beretning allerede nu: Hør nu engang! - til hver eneste af jer her på kongressen og til alle

For det tredje må vi være med overalt i international politik. Danmark kan ikke stå alene - vi vil ikke stå alene. Vi har en særlig pligt til som lille land - at tale klart om den nødvendige linie i det internationale samarbejde. Det hører med, hvis vi skal skabe sikkerhed, tryghed og ny fremgang i Danmark.

Det skrøbelige Internationale samfund

- "EF ned på jorden" - det var overskriften på en artikel i et internationalt tidsskrift efter

den skæbnesvangre weekend, hvor EF-landene måtte opgive at modstå presset fra de Internationale valutaspekulanter.

Det var et tilbageslag for EF-samarbejdet. I det hele taget befinder EF sig i en vanskelig situation netop nu. Kravene til samarbejdet er store både når det gælder økonomi, udenrigspolitik og andet. Men under den økonomiske krises tryk er der en tendens til, at de enkelte lande bliver mere optaget af deres nationale særinteresser. Men der er også positive træk i udviklingen. Først og fremmest i den nye realisme, som præger EF-samarbejdet i dag.

EF er også kommet ned på jorden i den forstand, at man er blevet tilbageholdende med højtflyvende teoretiske diskussioner om en europæisk forbundsstat. I stedet koncentrerer samarbejdet sig langt mere om at finde løsninger på de europæiske befolknings daglige problemer,

Det kan vi i Danmark kun hilse med tilfredshed, Og vi har bidraget aktivt til denne udvikling.

Det har vi gjort gennem Edinburgh-aftalen og folkeafstemningen den 18. maj, Den var et ja til at forstærke det konkrete samarbejde og et nej til den europæiske forbundsstat.

Under det danske formandsskab i EF fik vi også sat de nære, daglige problemer øverst på dagsordenen. Først og fremmest arbejdsløsheden.

Vi nåede ikke så store resultater, som vi havde ønsket. Men vi fik sat en proces i gang, hvor alle EF-lande i dag erkender, at der må en samordnet EF-indsats til for at få bugt med den store arbejdsløshed.

tinget sit ansvar, da den danske regering foreslog, at Danmark påtog sig sit bidrag til en fælles nordisk FN-styrke, der kan gøre Fns beslutninger til en realitet,

Den borgerkrig og Fns troværdighed er på konfliktkurs. Hvordan skal vi se en ny verdensorden blive skabt på fredeligere betingelser, hvis ikke netop FN er i stand til at gøre alvor af beslutninger om beskyttelse af egne styrker og sikre områder for uskyldige mennesker? Derfor har vi .. også i Danmark tilsluttet os Fns beslutninger om i givet fald at sætte alvor bag truslerne om bombardementer af serbiske og kroatisk kanonstillinger, hvis FN-styrker eller civilbefolkningen angribes. Tomme trusler er det værste et i forvejen skrøbeligt verdenssamfund kan begive sig ud på. Det var et tungt ansvar det danske Folketing påtog sig, Det var nødvendigt - i vores egen Interesse - og i menneskelighedens Interesse.

Vi håber alle, at vi får hver eneste dansk FN-soldat og andre FN-styrker helskindet hjem igen, men skal ikke skjule, at danske soldater her sendes til en opgave, hvor de udsættes for en reel fare,

Svigtede vi her - så svigtede vi vort menneskesyn og vores egen sikkerhed. Så svigtede vi FN, som er det eneste Internationale organ, vi kan betro hovedansvaret for fredeligere forhold i en urolig verden.

Men uanset anstrengelserne, så må vi erkende, at verdenssamfundet har lidt et nederlag i det tidligere Jugoslavien. Hvordan situationen end udvikler sig i Bosnien-Hercegovina, så er realiteten, at væbnet aggression har betalt sig for serbernes og kroaternes vedkommende. Realiteten er også, at man foreløbig er sluppet godt fra at undertrykke mindretalsrettigheder med en brutalitet, som vi vel nok troede var et overstået kapitel i europæisk historie.

Det er noget af det, jeg har haft sværest ved at leve med i min første tid som statsminister.

Tragedien i Jugoslavien har vist os et skrøbeligt FN.

Danmark må også her tale rent ud. Hvis den ny verdensorden skal blive til en realitet på humanistiske principper må FN gennemgå en afgørende styrkelse.

Afrika-politik eller Europa-politik, FN, CSCE, EF eller NATO - ingenting er som før i international politik. Den store fjende er død og med Sovjet forsvandt den kolde krig, som holdt hele verden i et jerngreb.

Men i stedet har vi fået en mangfoldighed af konflikter, først og fremmest omkring nationale og etniske modsætninger. Der er brug for stærkere internationale organisationer for at klare disse problemer. Socialdemokratiet vil gå forrest i dette arbejde for at skabe nye former for Internationalt samarbejde - for vores selvrespekts skyld, for vores sikkerheds skyld,

Et lyspunkt har vist sig netop nu. Forhandlingerne mellem Israel og PLO giver håb om et historisk gennembrud for freden. Et palæstinensisk folk uden land og et Israel i utryghed overfor sine naboer har en historisk chance for at skabe fred i en region, der i så mange år har været plaget af så mange lidelser. Også her er Danmark fast besluttet på at bidrage økonomisk til den genopbygning, der er forudsætningen for varige fredelige tilstande. Det vil vi gennem en fælles nordisk indsats. Det går jeg også ud fra, vi alle er 100% enige om på denne kongres?

Hvad gør vi i Danmark?

Danmark er grundlæggende afhængig af omverdenen, men vi kan også gøre mere selv - i vores eget land,

Usikkerhed, Afmagtsfølelse. Kan det nytte? Hvem tænker på os? Hvor får jeg et job eller en uddannelse fra?

Sådan har mange tusinde danskere spurgt i flere år.

Socialdemokratiet har taget fat nu, I samme sekund vi fik ansvaret for landets ledelse. Og det var på høje tid.

Arbejdsløsheden, Et sygehusvæsen med ventetider. Et undervisningssystem, der mangler pladser til alle, der kan. Alt for mange ældre der isoleres. Flygtninge- og indvandrerproblemer der skal tages hånd om. Ensomme, sindslidende og handicappede, der lever på livets skyggeside.

Den menneskelige samhørighed og solidaritet med de svage er ikke hvad den har været I Danmark. Det er på høje tid, vi har taget fat i

Når det hele så skal klares I en situation med stor arbejdsløshed, gør det ikke opgaven nemmere.

Har vi klaret det godt? Har vi klaret det godt nok?

Eller har vi I for høj grad overladt markedskræfterne at klare en opgave, der kræver bevidsthed og indsats? Har vi I for lang tid set passivt på en begyndende ghettodannelse? Har vi I for stort omfang overladt til for få at klare Indslusning og Integration på en værdig måde?

Og har vi - for nu at tale rent ud - optaget af pæne principper verdensfjernt overladt opgaven til dem, der har mindst overskud til at løse den?

Der er dem, der mener, at der ikke noget problem. At det nærmest er en naturlov, at et mindretal af bydele, skoler og daginstitutioner skal klare et flertal af sociale udfordringer og problemer, At det er den rene populisme at sætte fokus på ubehagelige kendsgerninger. At intet hverken kan eller skal gøres.

Men det er ikke en naturlov. Vi er som socialdemokrater sammen om et projekt, der handler om menneskeværd og ligeværd. Vi kan ikke se passivt på udstødning og Isolation. Og vi kan ikke være åh så kloge og åh så velmenende tilskuere til en truende udvikling. En borgerlig regering kan gøre en dyd ud af ikke at gøre noget. Vi kan ikke.

Vi søger hverken syndere eller syndebukke. Vi søger løsninger. Det er derfor - og ikke af nogen anden grund - at jeg har bedt et ministerudvalg om at undersøge

sagen, at komme med løsningsforslag og at gøre det hurtigt.

Ja, vi må sikre en bedre fordeling af flygtninge på landets kommuner og forebyggelse af uro og voldshandlinger i danske asylcentre.

Ja, vi kommer til at på regler om familiesammenføring og utilsigtet brug af dem, Ikke kun det - men også det.

Ja, vi kommer til at se på regler om udlejning af boliger. Ikke kun det - men også det.

Ja, vi kommer til at se på om flere af de boligformer, der støttes direkte eller indirekte af samfundet, skal være med til at løse opgaven. Ikke kun det, men også det.

forudsætninger. Danmarks flygtningepolitik kan kun fungere, hvis vi har befolkningen med os.

En kvinde beretter i et brev, at tre sagsbehandlere i en kommune har været involveret for at hjælpe en familie til en bolig, der kan sikre bedre forhold for deres handicappede barn, Udsættelse af sagen er fulgt på udsættelse.

-.Og som hun skriver: "da vi samtidig skal gå på arbejdet hver dag trods den belastning vi har, bliver min frustration endnu større ved at finde ud af, at det sociale sikkerhedsnet Ikke omfatter os i den grad, vi havde troet. Men dette sikkerhedsnet står næsten med en pose penge i hånden til flygtningene, der set med vores øjne forlanger en masse. Ellers går de i sultestrejke eller gør det til et helvede for f.eks, Røde Kors-medarbejderne. Vi synes også vi skal hjælpe flygtningene, og at de skal have det godt, men det kan ikke være rigtigt, at det skal være på vore syge, handicappede og gamles bekostning,

Når vores samfundsgoder blive ulige fordelt på den måde, er der Ikke noget at sige til at vi er meget tæt på fremmedhad, hvad der nok ikke er ret mange, der ønsker."

Sådan slutter et fortvivlet menneske sit brev.

Det brev taler for sig selv. Et stykke dansk virkelighed anno 1993. Det giver udtryk for følelser, som vi ikke må møde med ligegyldighed eller bedreviden,

Det drejer sig ganske enkelt om det menneskelige helhedssyn vi i Socialdemokratiet altid må være garanter for. Skulle vi Ikke tage og bekræfte hinanden heri på kongressen, i stedet for at mistænke hinanden for andre motiver?

Vi vil ikke acceptere et "pas dig selv-samfund", Vi vil ikke se de ældre isoleret, ensomme og usikre på, hvornår hjemmehjælpen kommer.

Vi vil Ikke se de unge sindslidende uden omsorg leve håbløst på livets skyggeside.

Vi vil ikke se de unge passivt henvist til bistand eller afvist fra uddannelsespladser.

Det kræver ressourcer. Det kræver også nytænkning. Det er ikke alene et spørgsmål om mere af samme slags.

Kommunerne får rent faktisk nye lånemuligheder, så de kan fremrykke investeringer - i moderne plejehjem, i leje af lokaler til daginstitutioner, investeringer i kloakrening og andre samfundsnyttige ting.

Vi fastholder og videreudvikler vore initiativer i byggesektoren. Tilskudsordningen til reparation og vedligeholdelse er en kæmpesucces, som skal fortsætte,

_ Vi forbedrer kommunernes vilkår for at give de ældre og børnefamilierne bedre service. Hvis de ansætter flere ledige til at hjælpe de ældre eller passe børnene, får de refusion fra staten af de sparede dagpenge.

Rent faktisk er vi det land i Europa, der giver økonomien det største skub fremad.

Tallene taler der tydelige sprog: Med den ny indsats forøger vi produktion og vækst med 1,2 % ud af en samlet fremgang på knap 3%.

Renten er faldet markant siden årsskiftet - det vil bidrage til flere investeringer, og rentefaldet vil fortsætte.

Gennem skattereformen vil der komme en større efterspørgsel fordi der bliver mere til rådighed efter skat for familierne i Danmark.

Det er ikke for lidt - det er heller ikke for meget. Det er lige præcis det vi kan gøre med ansvarligheden i behold - og som vi vil følge op med nye initiativer,

Og der er én ting, jeg godt vil sige lige ud til hver eneste af jer her på kongressen: Den indsats var ikke kommet af sig selv - uden os. Og slet ikke, hvis andre havde magt, som de har agt! Jeg véd godt det er 10 år siden sidst - men der sker nu ikke noget ved, at vi er bare lidt bevidste om den indsats, vi nu har sat på skinneri

Oppositionens påstande om penge, der fosser ud af statskassen, holder heller ikke fem cm. Vi er faktisk også her det land i Europa, der har mest styr på økonomi. Kun Norge og Holland har et mindre budgetunderskud end os - Tyskland og England får et underskud til næste år, der er en halv gang større - og i Sverige bliver statsunderskuddet 2 1/2 gange større.

Enhver, der seriøst følger udviklingen, må vedstå, at det danske statsunderskud alene kan henføres til den internationale stagnation. Når det lykkes os at vende tingene i Europa - så vil underskuddet automatisk

Vi vil skabe ekstra 10.000 almindelige uddannelsespladser og 10.000 pladser på voksen- og efteruddannelserne i løbet af de næste år.

Den arbejdsmarkedsreform, vi har gennemført bygger på rettigheder og pligter. På klare minimumsrettigheder for de ledige og på nye muligheder. Det er anderledes end det var - de arbejdsløse får bedre muligheder end før - der passer til den enkelte og ikke til systemet. Er det ikke dét vi har arbejdet længe for?

Der bliver større indflydelse i de enkelte regioner - fra fagbevægelse og virksomheder, Er det ikke dét, vi har ønsket hele tiden?

Ikke alt er perfekt - det ved jeg godt. Men den ny arbejdsmarkedsreform indebærer en langt større indsats - langt tidligere - for de ledige end den nuværende.

Men forudsætningen for at den nye arbejdsmarkedsreform for alvor kommer til at fungere er først og sidst, at den arbejdsløshed kommer ned.

Til SID, til Forbundet for Offentligt Ansatte, til fagbevægelsen som helhed og til alle andre vil jeg sige; Vi ved godt, at det ikke er nok bare at knække arbejdsløshedskurven. Vi ved godt, at der skal en ekstra indsats til i de kommende år - men I må også være klar over, at der skal nytænkning til fra alle sider - også hos jer! Det er tid for nytænkning - der er dele af de klassiske økonomiske lærebøger, der må revideres og skrives om i den ny tid.

Gør vi ikke det, risikerer vi, at Danmark bliver låst fast og deler sig i to.

Dem med arbejde - dem uden. Dem med kontanter - og dem på kontanthjælp, Dem med uddannelse og muligheder - dem uden,

"Dem" og "os". Den udvikling skal standses. Det har vi taget fat på,

Vi vil ikke se til en udvikling, hvor arbejdsmarkedets førstehold bliver større og stærkere, og de svage bliver flere og svagere.

Det vi har at tilbyde de svage er nye muligheder og nye arbejdspladser. Det vi har at tilbyde de stærke er rammerne for et nyt godt arbejdsliv i dygtiggørelse og muligheder, der også sikrer dem mod fremtidig arbejdsløshed og utryghed.

Vi skal ikke kaste os ud i et kunstigt tredje arbejdsmarked. Vi kan skabe flere arbejdspladser i industrien gennem en målbevidst arbejdskrævende indsats for at erobre nye markeder i den internationale konkurrence.

Men vi kan også skabe nye arbejdspladser i servicesektoren i Danmark, og det er her vi skal gå videre.

Vi har startet med de nye kommunale servicemuligheder, hvor kommunerne nu for alvor må tage fat på en helt ny udvikling. Det kan give erfaringer til en stærkere indsats, hvis vi håndterer det godt og frem- tidsrettet.

Lad os derfor gå igang med en dobbelt indsats - både satse på forøget beskæftigelse i de højteknologiske virksomheder og sikre de nødvendige kvalifikationer for de ansatte og samtidig satse på den arbejdsintensive service, der er så stærkt brug for. Den kombination kan skabe et samfund med større livskvalitet og arbejde til alle. Masser af servicejobs er forsvundet gennem de seneste 30 år. Hovedårsagen er selvfølgelig først og fremmest at det er blevet for dyrt at købe serviceydelser af andre. Kan vi genskabe en ny udvikling, hvor sort arbejde og gør-det-selv erstattes af ny lønnet beskæftigelse, der giver større livskvalitet for alle?

Jeg tror vi kan det - men det er vigtigt, at vi gør op med fordommene.

Mange mener, at man ikke kan være bekendt at købe serviceydelser af andre.

Hushjælp? Gartnerarbejde? Vinduespudsning? 68-generationen mente vist nærmest det var umoralsk!

Vi har lo afskaffet det gamle herskab-tjenesteforhold. Det kommer heldigvis ikke igen.

Det afgørende må nu være, at den ny servicebeskæftigelse sker under ordnede, aftalte forhold.

Og når vi tænker efter, må jeg spørge: Hvor går grænsen egentlig i forhold til de andre serviceydelser, vi synes er i orden at modtage. Er det kun acceptabelt fordi der er tale om gratis - eller delvis gratis serviceydelser fra det offentlige. Er det kun acceptabelt når vi taler om advokathjælp, revisorhjælp og tandlægeydelser?

Det er grundtanken i det regeringsarbejde, vi har sat igang. Linien er ikke til at tage fejl af,

Tag den skattereform, der nu er en realitet. Nogen siger der er for lidt socialdemokratisk politik i den - andre at der er for meget!

Jeg siger:

Grøn linie: Højere afgifter ved omgang med miljøet - lavere skatter på arbejdsindkomst

Nul huller: Det er slut med spekulation i eksotiske projekter som undergrundsbanen i New York for at undgå at betale skat i Danmark. Og jeg er sikker på, at Ole Stavad - som en anden nyuddannet tandlæge - vil kaste sig over reparation af nye huller, hvis og når de måtte opstå.

Solidariske arbejdsmarkedsbidrag: Hvis oppositionen insisterer, så har vi ikke noget imod at kalde det en bruttoskat. Vi har erstattet de gamle AUD-bidrag, der vendte den tunge ende nedad med et procentvis solidaritetsbidrag fra top til bund.

Skat på arbejdsindtægt er bragt i balance med skat på kapitalindkomst. Det har vi arbejdet på længe - det er nu en realitet.

Er der nogen her, der kan huske Socialdemokratiets oplæg "Gang i 90erne"? Det vandt vi et folketingsvalg på. Nu er det tæt på at være skinbarlige realiteter i virkeligheden,

Ved I hvad jeg synes faktisk, vi skal give vores forhandlere et skulderklap for et godt stykke arbejde

Der er faktisk ingen grund til at ryste på hånden - der er faktisk ingen grund til at være i tvivl. Det manglede også bare andet.

Vi dannede den regering på et fælles grundlag med de tre andre partier, Vi var enige om, at nu var det resultater, der skulle sikres. Vi har fundet kompromiser undervejs - men vi har alle sikret os vores identitet og de socialdemokratiske ideer er let genkendelige. Sådan har det jo altid været igennem alle de år, vi har haft regeringsansvaret - uanset det var små mindretalsregeringer eller lidt større mindretalsregeringer.

Vores profil er der ikke en døjt i vejen med - kun hvis vi undlader at fortælle om det politiske arbejde, vi er igang med. Kun hvis vi lader os

Venstre, de Konservative og Fremskridtspartiet har faret frem med bål og brand mod Socialdemokratiet og de øvrige regeringspartier.

Jeg kan sagtens angribe tilbage igen. Det orker jeg næsten ikke.

Man burde i det mindste gøre os den tjeneste og sige højt og tydeligt, hvad det egentlig er de tre partier vil.

Vi har ikke fået noget svar endnu - slet ikke fra Venstre,

Du skal kendes på dit ståsted. For Socialdemokratiet er det klart nok.

Vi har vort ståsted. Vi vil ikke sætte skel i befolkningen gennem ny usikkerhed for velfærdssamfundets fremtid. Men hvad vil de?

Når vi ikke kan få klare politiske meldinger fra Venstre, så må vi hjælpe på vej.

Vi ved fra Venstres politiske programerklæringer, at man ønsker kraftige nedskæringer i arbejdsløshedsunderstøttelsen til de lavtlønnede og kortere dagpengeperioder. Vi ved, at man vil tegne privatforsikringer for at nå det man kalder et "rimeligt" dagpengeniveau.

Vi ved, at Venstre ønsker store offentlige besparelser - som uundgåeligt vil ramme hjemmehjælp til de ældre - gøre det sværere at få sine børn passet i daginstitutioner,

forlænge ventelisterne på hospitalerne, forringe bistandsklienternes levevilkår.

Vi ved, at Venstre ønsker privatiseringer I stor stil - det gælder også i sundhedsvæsenet.

Det ville være rart for klarheden i dansk politik, om man tonede rent flag.

V, K og Z's fællesopskrifter er vejen til et benhårdt egoistsamfund.

Og jeg kan se, at arbejdsløsheden vil låse sig fast definitivt i det danske samfund, hvis den dagsorden for alvor bliver sat.

Det vil vi I Socialdemokratiet gå klart og entydigt imod! Til enhver tid - og af al kraft.

Det skal også være det klare signal fra denne kongres.

Jeg har hørt, at et enkelt fagforbund nu mener, der skal være valg, fordi der ikke bliver ført socialdemokratisk politik!

Jeg tænker også på den enkeltes ansvar for sin egen tilværelse. Politikere må gøre sig klart, at krav om ansvar hos borgerne forudsætter, at man har noget at have sit ansvar i.

Formynderi og centralisme duer ikke - slet ikke overfor moderne mennesker, der vil have plads til at træffe deres egne valg i tilværelsen og vise, hvad de duer til,

Til gengæld vil vi i Socialdemokratiet levere de reelle valgmuligheder for alle.

Men til syvende og sidst tænker jeg på det sociale, medmenneskelige ansvar. Den enkeltes frihed må ikke føre til, at man mister interessen for, hvordan de andre har det. Det gælder Ikke kun familien og vore nærmeste venner. Det gælder de arbejdsløse, det gælder de mest udsatte i vort samfund og det gælder folk i nød i andre lande.

Til fagbevægelsen, til arbejdsgiverne, til virksomhederne, til kommunerne, til alle - kom så går vi igang.

Spørg Ikke om det er for lidt eller for meget, der er skabt muligheder for - brug dem i stedet.

Vi vil ikke dømmes ud af banen for nøl. Vi vil igang nu.

Og vi kan godt. Det kommer nu kun an på os selv i Danmark,

Som vi længe har sagt på én af Socialdemokratiets ligestillingskort: Kvinder - så er det nul

Med al respekt vil jeg idag lægge til: Mænd - så er det også nul

Så er det op til socialdemokratisk dåd for vort velfærdssamfund - for et helt Danmark.